

Vattenförvaltning

Samverkansmöte om Vormbäcken

Vormsele

2007-11-20

Hans-Erik Johansson

Länsstyrelsen Västerbottens län

Förslag till Dagordning

- Inledning, kort genomgång av bakgrundsläget, presentation av preliminära miljömål.
- Förslag till åtgärder, sedimentundersökning i Vormbäcken, fiskeintervju mm
- Hornträskgruvan, redogörelse för sommarens aktiviteter.
- Vattenråd, läget för bildande av Vattenråd för huvudavrinningsområden.

Ramdirektivet för vatten

Syfte

.....upprätta en ram för skyddet av inlandsytvatten, vatten i övergångszoner, kustvatten och grundvatten.

- God ekologisk och kemisk status senast år 2015
- Ingen försämring av vattenkvalitén

Samverkan Om vad?

- Probleminventering
- Målformulering
- Förslag till åtgärder
- Samordning av åtgärder
- Uppföljning av åtgärder

Statusklassning av vattenförekomst

Biologiska

Hydromorfologiska

Fysikalisk-kemiska

Bedömning:
Måttlig status,
föremål för åtgärd

Hög

God

Måttlig

Status

Bedömning av ekologisk status

1. Biologiska kvalitetsfaktorer

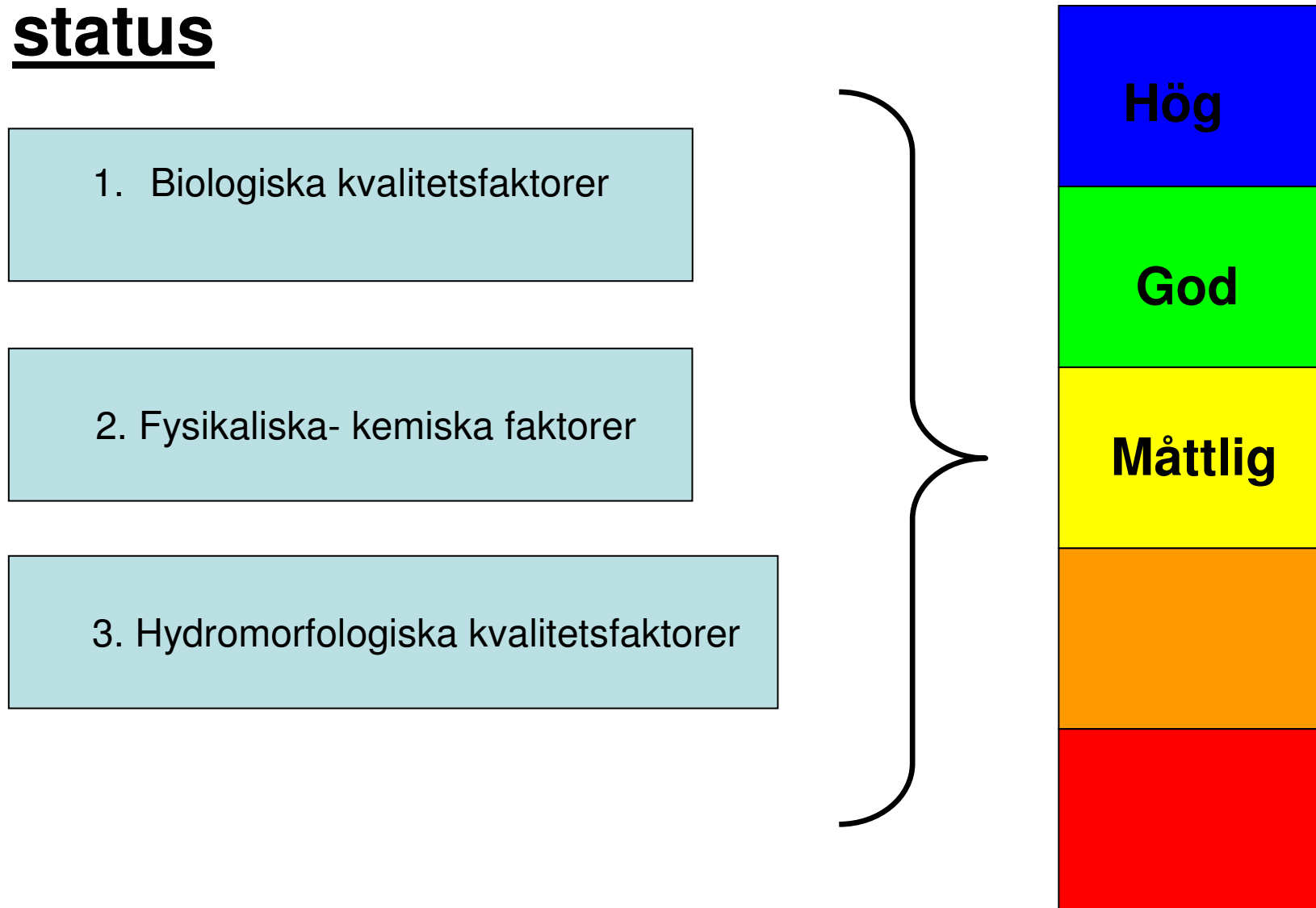
2. Fysikaliska- kemiska faktorer

3. Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer

Hög

God

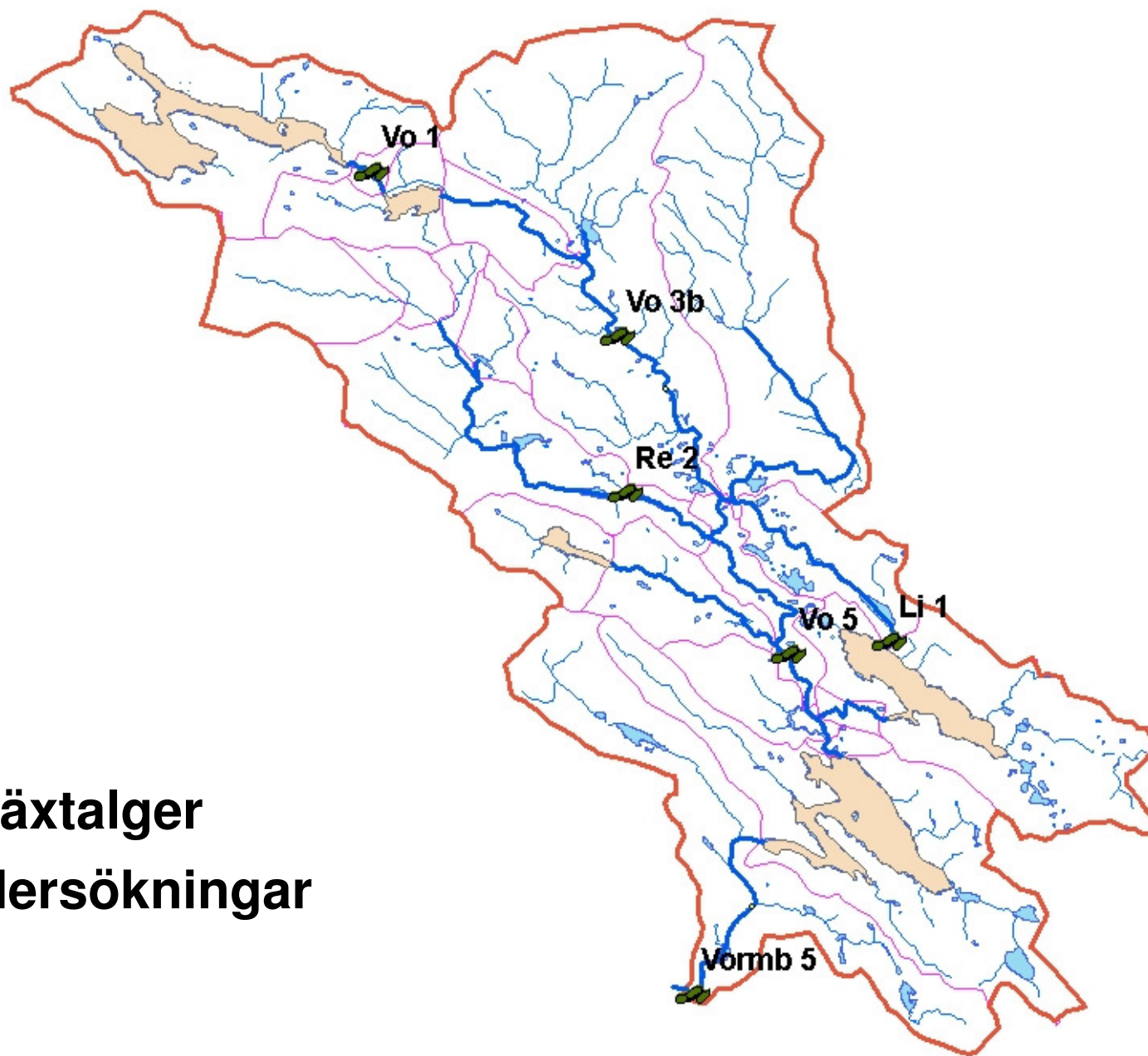
Måttlig

Biologiska kvalitetsfaktorer som bedömts

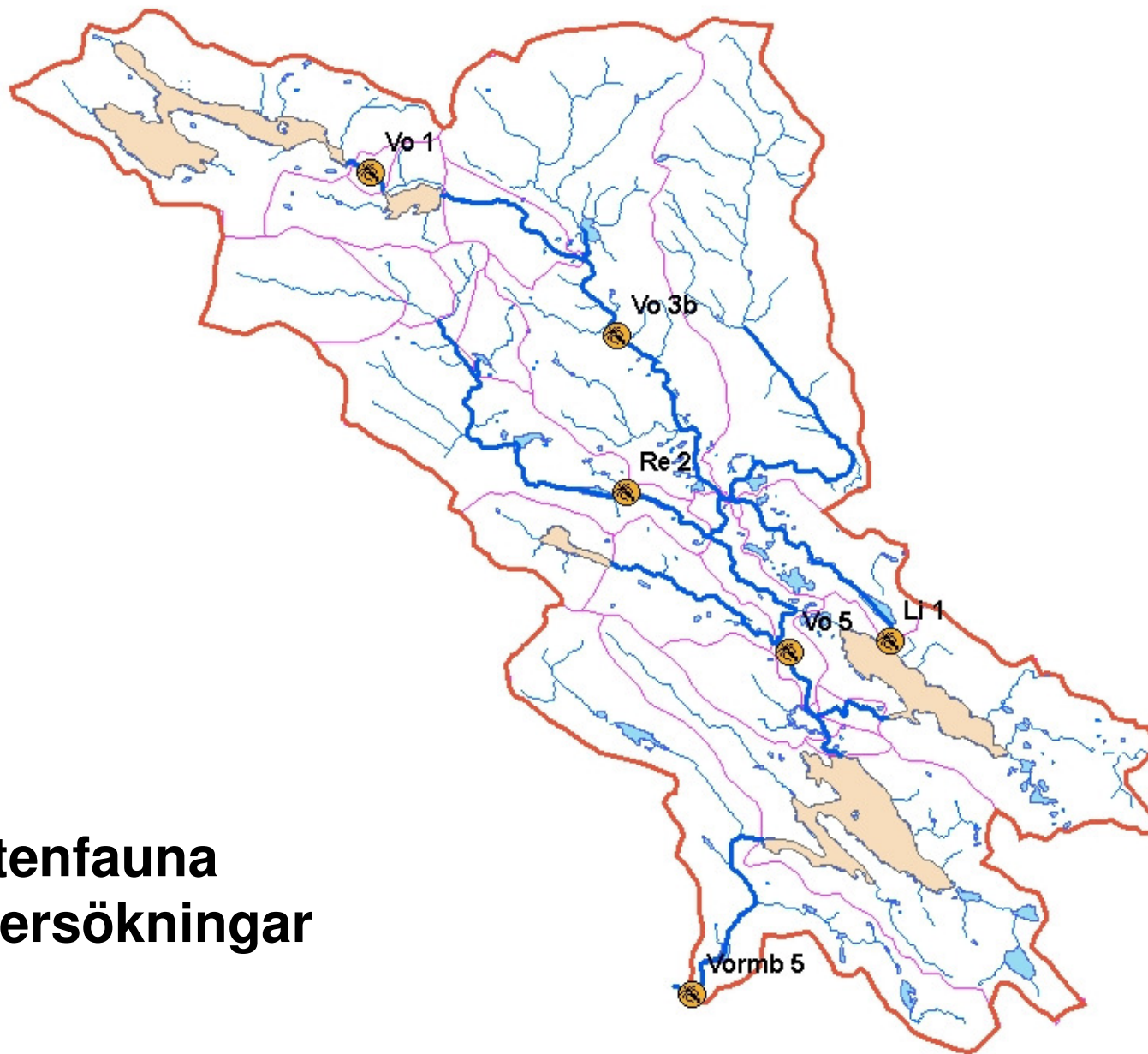
- Påväxtalger
  - Bottenfauna
  - Fisk
-
- Principen "one out –all out" gäller för kvalitetsfaktorer, dvs om ingår flera index är det index som är sämst som avgör sämst avgör
  - För varje vattenförekomst är det sedan även den kvalitetsfaktorsom är sämst som avgör

Påväxtalger Undersökningar

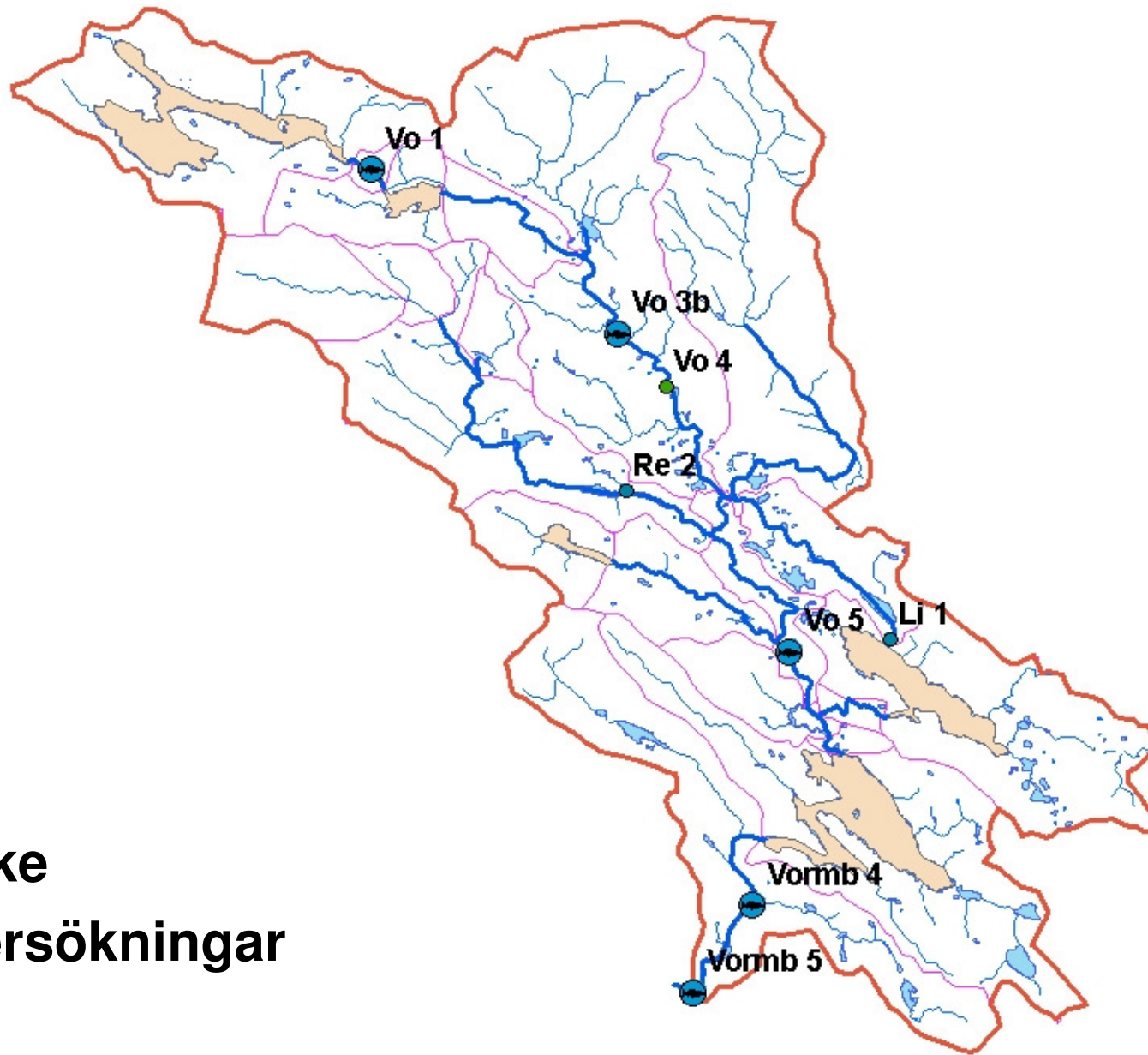

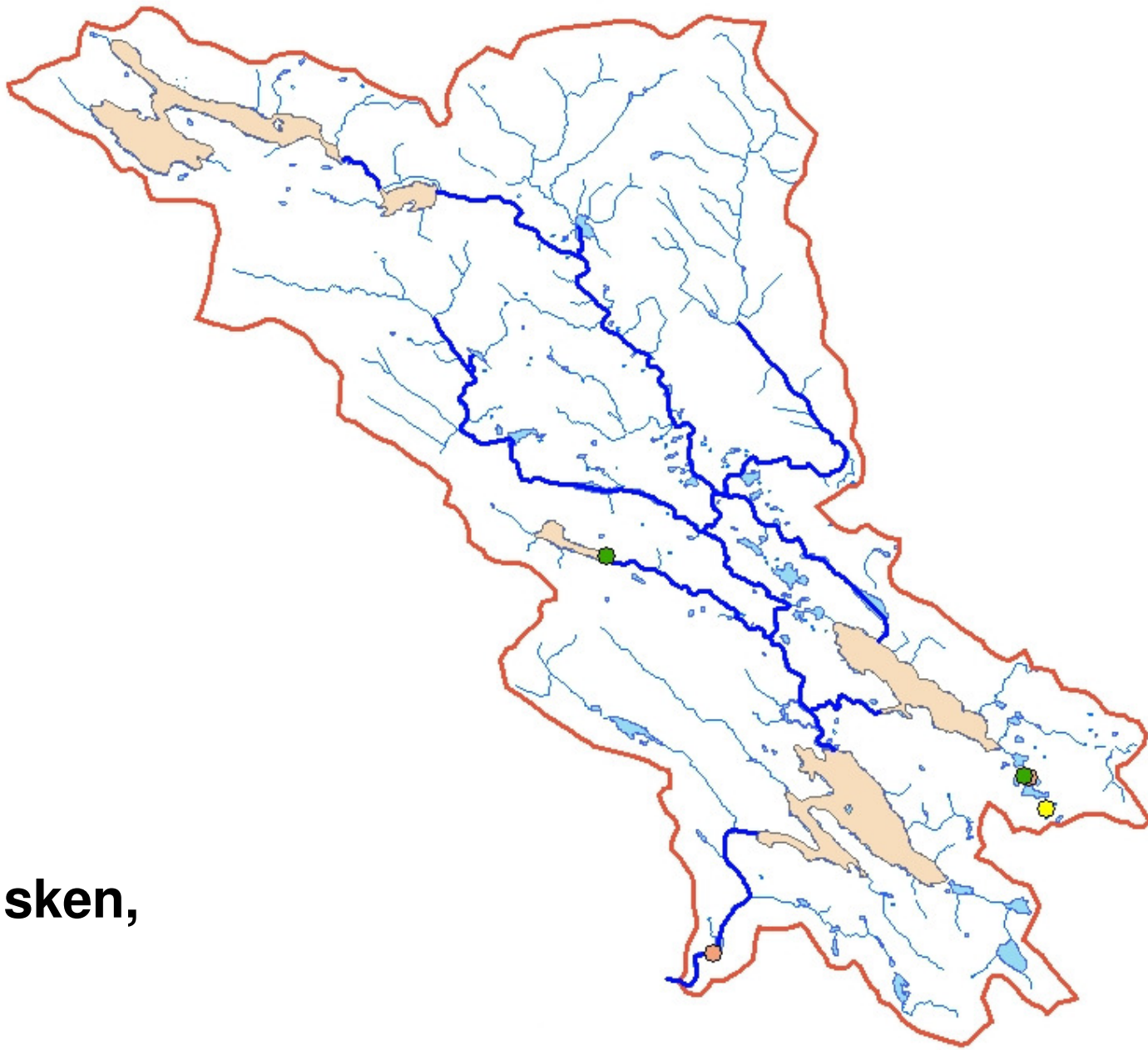
Bottenfauna undersökningar

Elfiske undersökningar

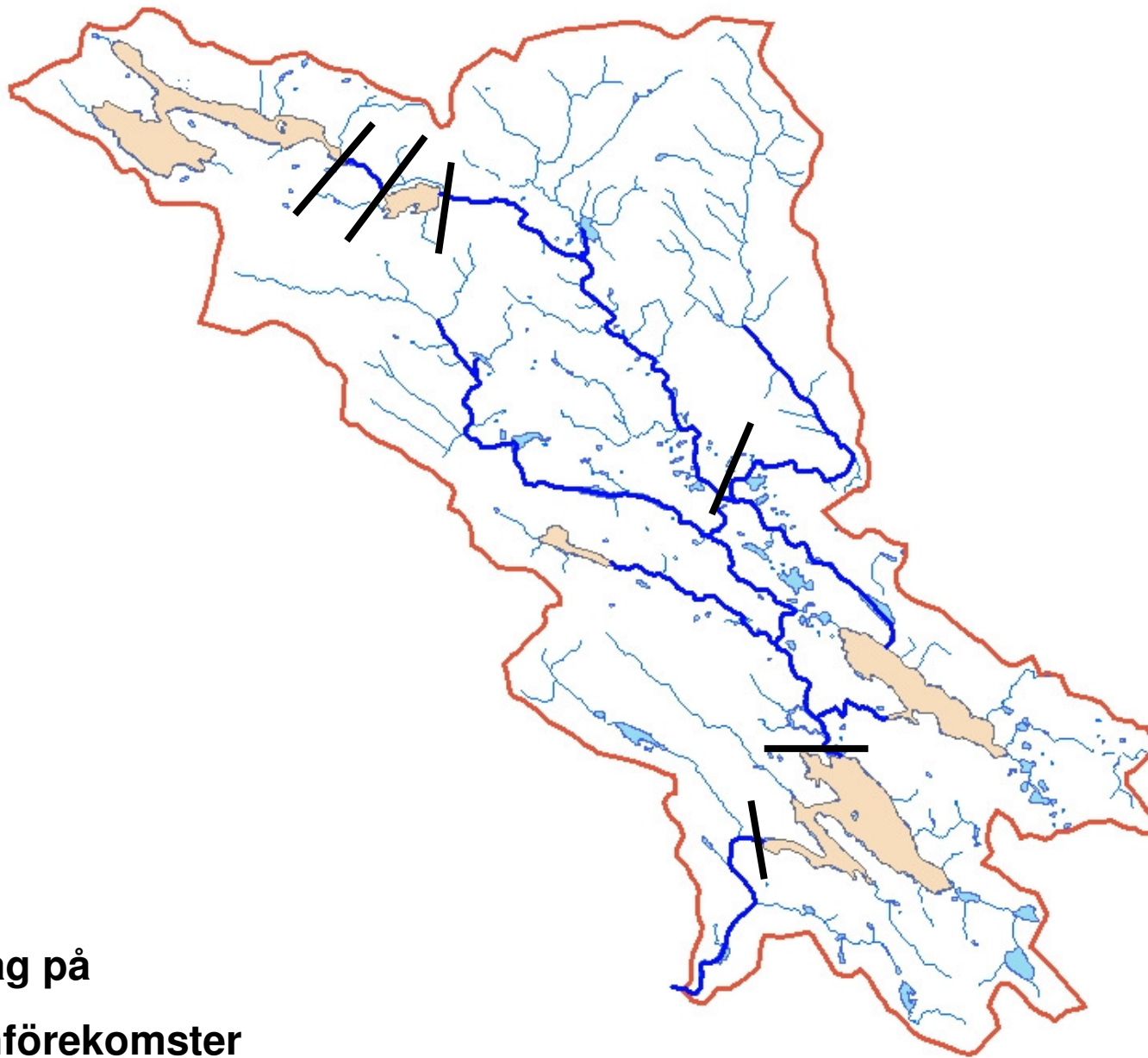

**Nätfisken,
1991**

**Förslag på
vattenförekomster**

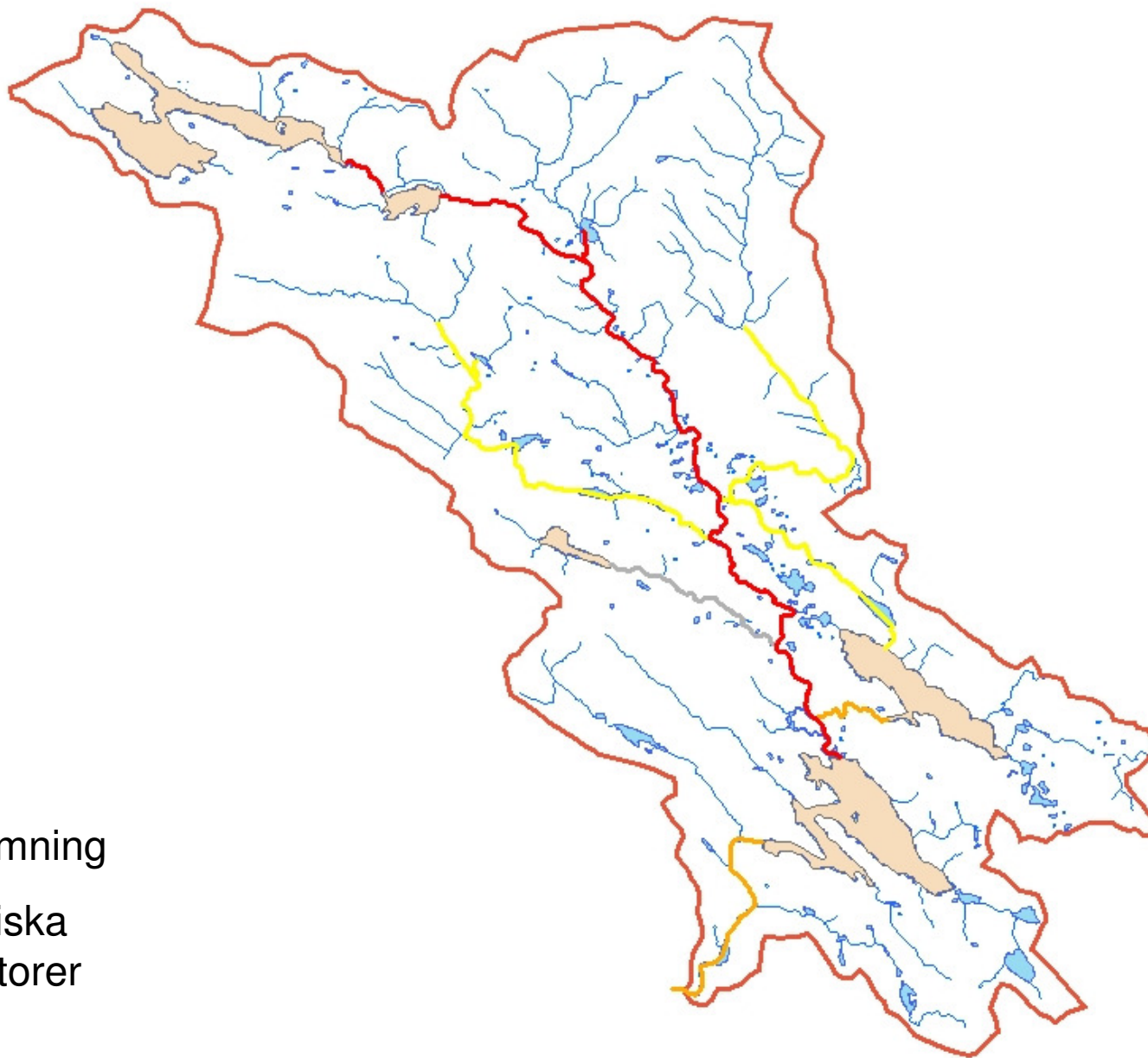
Sammanställning biologiska kvalitetsfaktorer, vattendrag

	Påväxt-alger	Bottenfauna	Elfiske	Ekologisk status
Hornträsk-sandmagasin	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig	Dålig
Sandmagasin-Rökån	Dålig	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig
Rökån-Vormträsk	Måttlig	Otillfred-ställande	Dålig	Dålig
Vormträsk-Vindelälven	God	God	Otillfred-ställande	Otillfred-ställande
Rökån m biflöden	God	Måttlig	Måttlig	Måttlig
Kalvbäcken m biflöden	God	God	Måttlig	Måttlig
Svartbäcken				
Lidsbäcken				

Sammanställning biologiska kvalitetsfaktorer, sjöar (VFK)

	Plankton	Bottenfauna	Nätfiske	Ekologisk status
Hornträsket	Otillfredsställande?	Dålig?	Dålig	Dålig
Lidträsket	God ?	God ?	God ?	
Vormträsket	God ?	God ?	God ?	
Norra Svarttjärn	God ?	God ?	God	

Preliminär
statusbedömning
mha biologiska
kvalitetsfaktorer

Kemisk status

- **Särskilt förorenade ämnen** som förekommer i betydande mängd (Bilaga 8 i direktivet)
  - Ex: Koppar, Zink och krom
- **Prioterade ämnen** (lista framtaget gemensamt inom EU, Bilaga 10 i direktivet)
  - EX: Kvicksilver, Kadmium, Bly, Nickel

Hydromorfologi

Rätning\Rensning: andel vattendragssträcka av vattenförekomst som flottats

Väggors/km: Vägövergång/km vattendragssträcka

Artificiell mark i närområde: inom 50 m buffertzoon

Artificiell mark i ARO-vfk: inom hela avrinningsområdet

Kontinuitet: vandringshinder inom vattenförekomst

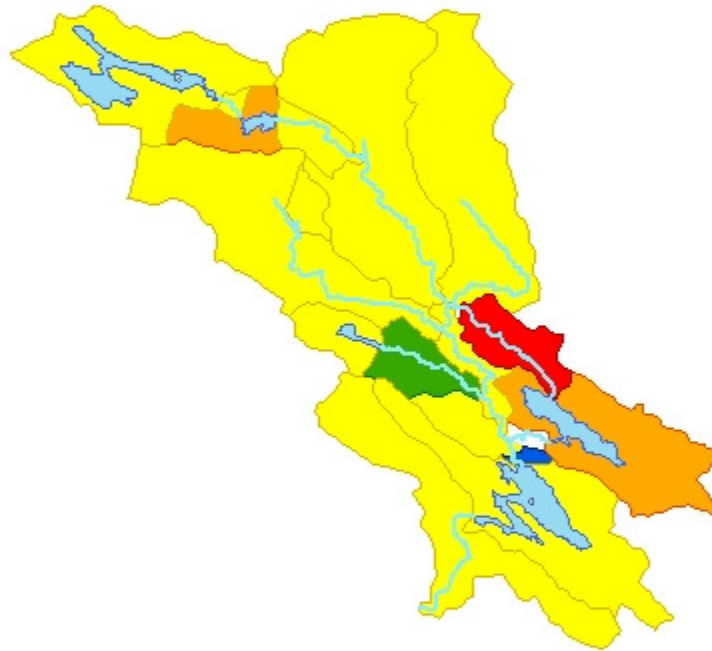
Sammanvägd status/påverkan

Modell
rätning

Modell
vägövergång

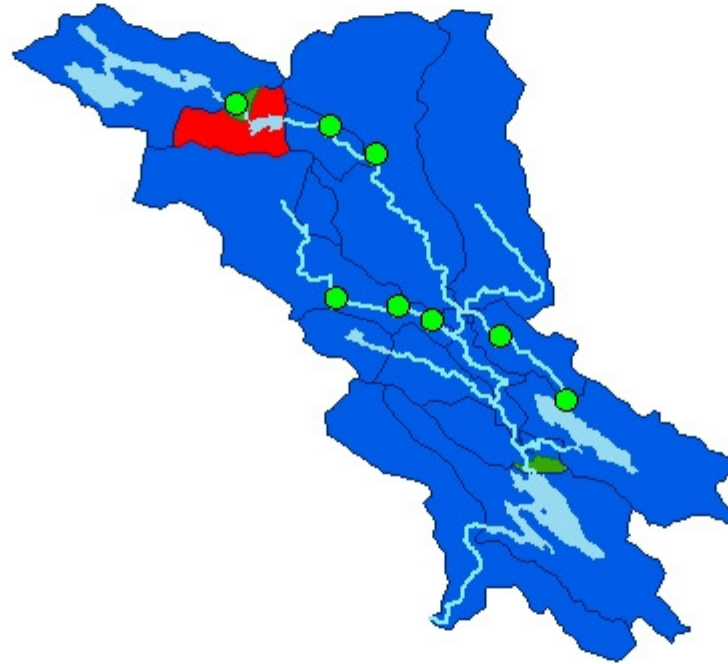

Modell
diken

Artificiell
markavändning inom
avrinningsområdet

Artificiell
markänvändning i
närområdet

Modell
kontinuitet

Hydromorfologi

Sammanvägd
status

Föreslag på Miljömål och åtgärder

Vattenförekomst	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Kontrollaktiviteter
Hornträsk	➤ Undantag: Tidsfrist	• Senast år 2021 God ekologisk status och Kemisk status	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatta ebh-åtgärder • Kontroll av diken • Extra hänsyn vid skogsarb i närzon till sjön 	Undersökning <ul style="list-style-type: none"> • Plankton • Bottenfauna • Nätfiske
Hornträsk-sandmagasin	➤ Undantag: Tidsfrist	• Senast år 2021 ska sträckan ha God ekologisk status och Kemisk status	<ul style="list-style-type: none"> • Vatten från Hornträsk • Extra hänsyn vid skogsarbete i närzon till sjön 	Undersökning <ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Sandmagasin -Rökån	➤ Undantag: Mindre stränga krav pga verksamhet	God ekologisk status *Holmtjärnsb-Rökån		

* Förslag på ny indelning till vattenförekomst

Vattenföremst	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Kontrollaktiviteter
Rökån-Vormträsk	➤ Senast år 2015 ska vfk ha god status	God status	Und påväxtalger Und bottenfauna Und elfiske	Undersökning <ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Vormträsk-Vindelälven	Senast år 2015 ska vfk ha god status	Senast år 2021 uppnått Hög status	Återställning av flottleder	Undersökning <ul style="list-style-type: none"> • Påväxtalger • Bottenfauna • Elfiske
Rökån m biflöden	Senast år 2015 ska vfk ha god status	God status		
Kalvbäcken m biflöden (Svältamyrb.)	Senast år 2015 ska vfk ha god status	God status	Utrivning av vandringshinder	
Svartbäcken	Senast år 2015 ska vfk ha god status	Senast år 2012 uppnått Hög status	Utrivning av vandringshinder	
Lidsbäcken	Senast år 2015 ska vfk ha god status	God status		

Vattenförekost	Mål 2015	Mål 2021	Åtgärdsförslag	Kontrollaktiviteter
Lidsträsket	Senast år 2015 ska vfk ha god ekologisk status			
Vormträsket	Senast år 2015 ska vfk ha god status			
Norra Svartjärn	Senast år 2015 ska vfk ha god status			

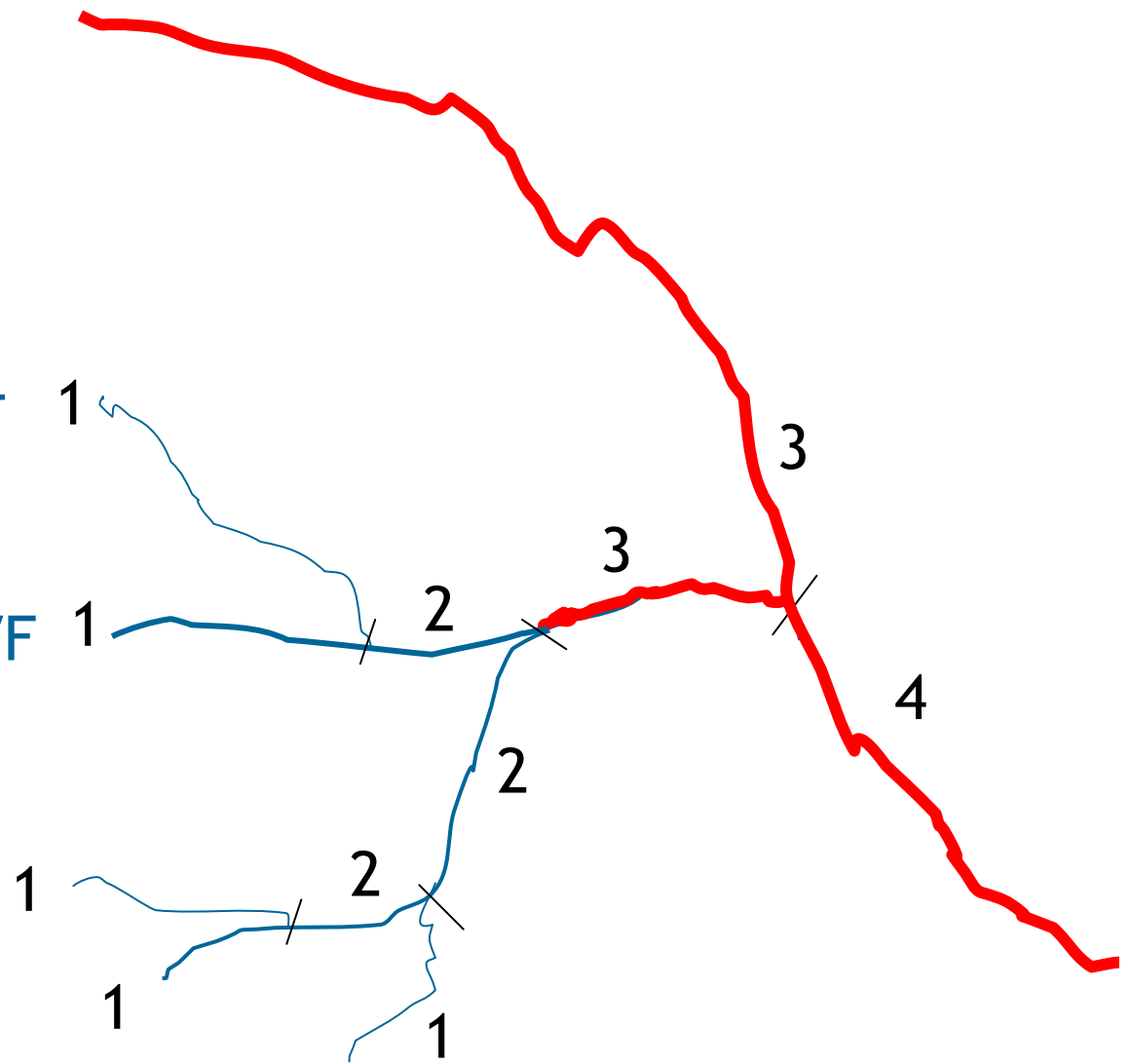
Vattenförekomster och annat vatten - underlag till indelning

Vattendrag - ca 10 000 VF indelning enligt Strahler

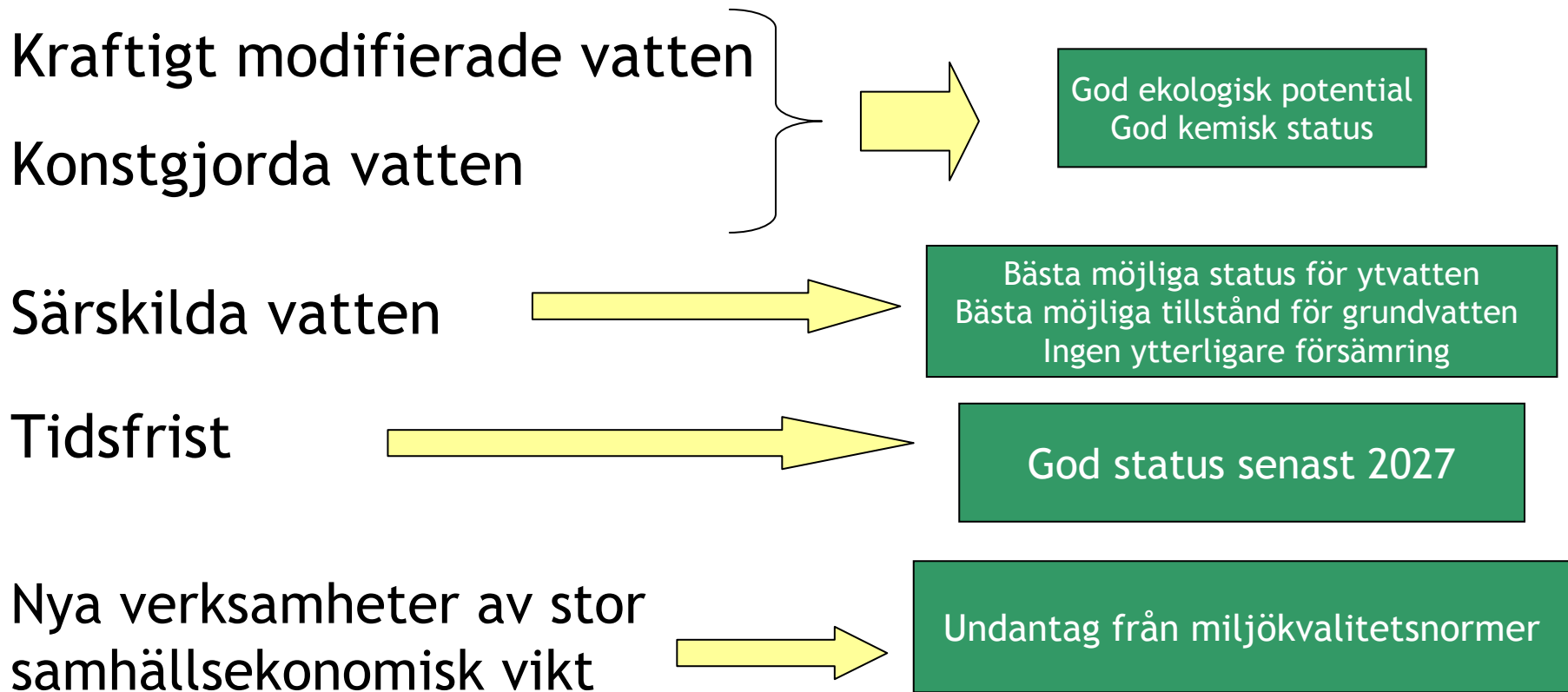
Sjöar >0,5 km² - ca 2700 VF

Kust - 93 VF

Grundvatten - 730 VF

Undantag för god ekologisk status 2015

ORIENTERANDE FÖRTECKNING ÖVER HUVUDSAKLIGA FÖRORENANDE ÄMNEN

1. Organiska halogenföreningar och ämnen som kan bilda sådana föreningar i akvatisk miljö.
2. Organiska fosforföreningar.
3. Organiska tennföreningar.
4. Ämnen och beredningar eller nedbrytningsprodukter av dessa för vilka det har påvisats att de har cancerogena eller mutagena egenskaper eller sådana egenskaper som i eller via vattenmiljön kan påverka steroidogena funktioner, sköldkörtelns funktioner, fortplantningen eller andra endokrina funktioner.
5. Svårnedbrytbara kolväten och svårnedbrytbara och bioackumulerbara organiska, toxiska ämnen.
6. Cyanider.
7. Metaller och deras föreningar.
8. Arsenik och dess föreningar.
9. Biocider och växtskyddsmedel.
10. Uppslammade ämnen.
11. Ämnen som bidrar till eutrofiering (i synnerhet nitrater och fosfater).
12. Syretärande ämnen (mätbara med hjälp av parametrar som till exempel BOD och COD).